

Sbírka soudních rozhodnutí

Věc T-262/15

**Dmitrij Konstantinovič Kiselev
proti
Radě Evropské unie**

„Společná zahraniční a bezpečnostní politika – Omezující opatření vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím Ukrajinu – Zmrazení finančních prostředků – Omezení vstupu na území členských států – Fyzická osoba aktivně podporující akce nebo politiky narušující nebo ohrožující Ukrajinu – Povinnost uvést odůvodnění – Zjevně nesprávné posouzení – Svoboda projevu – Přiměřenost – Právo na obhajobu“

Shrnutí – rozsudek Tribunálu (devátého senátu) ze dne 15. června 2017

1. *Mezinárodní dohody — Dohoda o partnerství Společenství-Rusko — Opatření nezbytná k ochraně podstatných bezpečnostních zájmů jedné ze stran — Příklad války nebo vážného mezinárodního napětí představujícího hrozbu války — Pojem — Činnosti Ruské federace týkající se situace na Ukrajině v letech 2015 a 2016 — Zahrnutí — Informační povinnost a povinnost předběžné konzultace — Neexistence*

[Dohoda o partnerství Společenství-Rusko, čl. 99 bod 1, písm. d)]

2. *Akty orgánů — Odůvodnění — Povinnost — Rozsah — Omezující opatření přijatá vůči některým osobám a subjektům vzhledem k situaci na Ukrajině — Zákaz vstupu a průjezdu, jakož i zmrazení finančních prostředků — Povinnost sdělit dotyčné osobě odůvodnění současně s aktem, který nepříznivě zasahuje do jejího právního postavení, nebo co nejdříve poté — Meze — Bezpečnost Unie a jejich členských států či jejich zahraniční politika — Rozhodnutí přijaté v souvislostech, které jsou dotčené osobě známy a které jí umožňují pochopit dosah opatření, jež bylo vůči ní přijato — Přípustnost stručného odůvodnění*

[Článek 296 druhý pododstavec SFEU; Listina základních práv Evropské unie, čl. 41 odst. 2; rozhodnutí Rady (SZBP) 2015/432, 2015/1524 a 2016/359; nařízení Rady č. 2015/427, 2015/1514 a 2016/353]

3. *Společná zahraniční a bezpečnostní politika — Omezující opatření vůči některým osobám, a subjektům vzhledem k situaci na Ukrajině — Zákaz vstupu a průjezdu, jakož i zmrazení finančních prostředků — Aktivní podpora činností nebo politik narušujících nebo ohrožujících územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny — Pojem — Podpora ze strany sdělovacích prostředků poskytovaná ředitelem tiskové agentury označované jako „unitární podnik“ ruského státu — Zahrnutí*

[Rozhodnutí Rady (SZBP) 2014/145, čl. 1 odst. 1 písm. a) a čl. 2 odst. 1 písm. a), 2015/432, 2015/1524 a 2016/359; nařízení Rady 269/2014, čl. 3 odst. 1 písm. a), 2015/427, 2015/1514 a 2016/353]

4. *Žaloba na neplatnost — Žalobní důvody — Nedostatek nebo nedostatečnost odůvodnění — Žalobní důvod odlišný od žalobního důvodu týkajícího se materiální legality*

(Článek 263 SFEU a 296 SFEU)

5. *Evropská unie — Soudní přezkum legality aktů orgánů — Omezující opatření přijatá vzhledem k situaci na Ukrajině — Rozsah přezkumu — Důkaz opodstatněnosti opatření — Povinnost příslušného unijního orgánu prokázat v případě sporu podloženost důvodů uplatněných vůči dotýčným osobám nebo subjektům*

[Listina základních práv Evropské unie, článek 47; rozhodnutí Rady (SZBP) 2015/432, 2015/1524 a 2016/359; nařízení Rady č. 2015/427, 2015/1514 a 2016/353]

6. *Společná zahraniční a bezpečnostní politika — Omezující opatření vůči některým osobám, subjektům a orgánům vzhledem k situaci na Ukrajině — Zmrazení finančních prostředků fyzické osoby aktivně podporující činnosti nebo politiky narušující nebo ohrožující Ukrajinu — Omezení práva na svobodu projevu — Porušení zásady proporcionality — Neexistence*

[Listina základních práv Evropské unie, články 11 a 52 odst. 1; rozhodnutí Rady (SZBP) 2015/432, 2015/1524 a 2016/359; nařízení Rady 2015/427, 2015/1514 a 2016/353]

7. *Soudní řízení — Návrh na zahájení řízení — Formální požadavky — Určení předmětu sporu — Stručný popis dovolávaných žalobních důvodů — Obdobné požadavky pro výhrady uvedené na podporu žalobního důvodu — Kogentní charakter — Přezkum unijním soudem z úřední povinnosti*

[Jednací řád Tribunálu, čl. 76 písm. d)]

8. *Společná zahraniční a bezpečnostní politika — Omezující opatření přijatá vzhledem k situaci na Ukrajině — Zmrazení finančních prostředků — Právo na obhajobu — Sdělení skutečností svědčících v neprospěch — Následné rozhodnutí, které ponechalo jméno žalobce na seznamu osob, na něž se vztahují tato opatření — Neexistence nových důvodů — Porušení práva být vyslechnut — Neexistence*

[Listina základních práv Evropské unie, čl. 41 odst. 2 písm. a); rozhodnutí Rady (SZBP) 2015/432; nařízení Rady 2015/427]

9. *Právo Evropské unie — Zásady — Právo na obhajobu — Omezující opatření přijatá vůči některým osobám a subjektům vzhledem k situaci na Ukrajině — Zmrazení finančních prostředků — Právo na přístup k dokumentům — Práva podléhající žádosti předložené v tomto smyslu Radě*

[Listina základních práv Evropské unie, čl. 41 odst. 2 písm. a); rozhodnutí Rady (SZBP) 2015/432; nařízení Rady 2015/427]

1. Pokud jde o situaci na Ukrajině v březnu a září 2015, jakož i v březnu 2016, lze mít za to, že akce Ruské federace představují „případ války nebo vážného mezinárodního napětí představujícího hrozbu války“ ve smyslu článku 99 bodu 1 písm. d) dohody o partnerství a spolupráci uzavřené mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na jedné straně a Ruskou federací na straně druhé. S ohledem na zájem, který má Unie a její členské státy na stabilitě Ukrajiny jako sousedního státu, bylo možné považovat za nezbytné zavedení omezujících opatření za účelem vyvinutí tlaku na Ruskou federaci, aby ukončila činnost, která narušuje nebo ohrožuje územní celistvost, svrchovanost nebo nezávislost Ukrajiny. V tomto ohledu je třeba uvést, že dohoda o partnerství neukládá straně, která chce přijmout opatření na základě uvedeného ustanovení, aby druhou stranu předem informovala, ani aby ji konzultovala či jí sdělila důvody těchto opatření.

(viz body 32, 33)

2. Viz znění rozhodnutí.

(viz body 39–41, 45, 50)

3. S ohledem na významnou roli sdělovacích prostředků a především audiovizuálních médií v současné společnosti bylo předvídatelné, že se na rozsáhlou mediální podporu činností a politikám ruské vlády destabilizujícím Ukrajinu, šířenou především prostřednictvím velmi populárních pořadů osobou jmenovanou výnosem prezidenta Putina ředitelem tiskové agentury označované jako „unitární podnik“ ruského státu, může vztahovat kritérium týkající se fyzických osob aktivně podporujících činnosti nebo politiky, jež narušují nebo ohrožují územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny.

Pojem „aktivní podpora“ je totiž nutno chápat pouze v tom smyslu, že se vztahuje na osoby, které, ač samy neodpovídají za činnosti a politiky ruské vlády destabilizující Ukrajinu a samy tuto činnost nebo politiku neprovádějí, poskytují těmto politikám a činnostem podporu. Uvedené kritérium nezahrnuje veškerou formu podpory ruské vládě, ale pouze formy podpory, které svým kvantitativním nebo kvalitativním významem přispívají k pokračování její činnosti a politiky, jež destabilizují Ukrajinu. Podle výkladu podaného v rámci přezkumu unijním soudem z hlediska cíle, jímž je vyvinout tlak na ruskou vládu, aby ukončila provádění uvedených činností a politik, tak sporné kritérium definuje objektivně vymezenou kategorii osob a subjektů, jejichž finanční prostředky mohou být zmrazeny. Při výkladu tohoto kritéria musí být zohledněna judikatura Evropského soudu pro lidská práva, která uznává nemožnost dosažení absolutní přesnosti při vypracovávání zákonů, a to především v oblastech, v nichž se situace mění v závislosti na převládajících názorech ve společnosti, a která připouští, že nezbytnost vyhnout se nepružnosti a přizpůsobení se změnám okolností znamená, že řada zákonů využívá více méně vágních formulací, jejichž výklad a aplikace závisí na praxi. Podmínka, podle níž musí být protiprávní jednání zákonem jasně definováno, je splněna, pokud se jednotlivec může, ze znění příslušného ustanovení a v případě potřeby za pomoci jeho výkladu provedeného soudy, dozvědět jaké konání nebo opominutí zakládá jeho trestní odpovědnost.

(viz body 43, 73–76)

4. Viz znění rozhodnutí.

(viz bod 52)

5. Viz znění rozhodnutí.

(viz body 61–63)

6. Viz znění rozhodnutí.

(viz body 66, 67, 69–72, 80–82, 84–88, 122–125)

7. Viz znění rozhodnutí.

(viz body 137, 138)

8. Viz znění rozhodnutí.

(viz body 139, 145, 146)

9. Viz znění rozhodnutí.

(viz body 139, 151)